

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Wspólne posiedzenie
Komisji Gospodarki Narodowej (206.),
Komisji Samorządu Terytorialnego
i Administracji Państwowej (205.)
oraz Komisji Rodziny,
Polityki Senioralnej i Społecznej (146.)
w dniu 29 grudnia 2014 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (druk senacki nr 803, druki sejmowe nr 3009 i 3022).

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 04)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej Mieczysław Augustyn)

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Szanowni Państwo, proszę o zajmowanie miejsc.

Dotarł już pan minister, są senatorowie, jest kworum połączonych komisji.

Mam przyjemność, za zgodą pana przewodniczącego Janusza Sepioła i pana przewodniczącego Marka Ziółkowskiego, poprowadzić wspólne posiedzenie naszych trzech komisji.

Przedmiotem naszych obrad będzie ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy.

Witam serdecznie pana ministra Jacka Męcinę wraz ze współpracownikami, witam panią legislator.

Przystępujemy do rozpatrzenia zaplanowanego punktu porządku obrad.

Panie Ministrze, bardzo proszę o syntetyczne zreferowanie głównych treści propozycji ustawowej.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jacek Męcina:

Panie Przewodniczący! Wysokie Komisje!

Bardzo dziękuję za tak szybki tryb procedowania. Chcę podkreślić, że ten projekt nowelizacji ustawy jest realizacją zapowiedzi z exposé, a przede wszystkim jest taką nadzwyczajną formułą działania w nadzwyczajnych warunkach. Mianowicie ze względu na sankcje rosyjskie doszliśmy do wniosku, że instrumenty ustawy o ochronie miejsc pracy, która w ubiegłym roku – przypomnę – na trwałe weszła do naszego porządku prawnego, nie obejmują sytuacji, w której kryzys może być spowodowany sytuacją nadzwyczajną, sytuacją zewnętrzną, jaką jest zastosowanie sankcji.

Chcę też powiedzieć, że dokonaliśmy bardzo gruntownej analizy tego, jakie skutki mogą mieć sankcje dla podmiotów gospodarczych. Po pierwsze, z pewnością bezpośrednio uderzają one w tych wszystkich eksporterów, których dotyczą sankcje. Po drugie, może dojść także do sytuacji, w której zostaną nimi dotknięte inne branże, w szczególności transport, handel, usługi oraz przedsiębior-

cy będący producentami rolnymi, i wtedy przedsiębiorcy będą musieli podejmować decyzje o zmniejszeniu zatrudnienia ze względu na to, że podstawowy rodzaj działalności spotyka się z trudnościami, które uniemożliwiają firmom pokrywanie stałych kosztów funkcjonowania.

Zatem w tych przypadkach postanowiliśmy zastosować instrumenty, które już się sprawdziły w polskiej rzeczywistości, a mianowicie możliwość wprowadzenia przez przedsiębiorcę ograniczenia wymiaru czasu pracy albo przestoju ekonomicznego, i w tych sytuacjach do zmniejszonych wynagrodzeń pracowników będziemy stosować dopłaty. Te dopłaty są w wysokości zasiłku dla bezrobotnych brutto, jest to kwota około 1130 zł. Ona może być nieco zróżnicowana w zależności od składki na ubezpieczenie wypadkowe, które – przypomnę – zależy od zagrożenia wypadkowością u danego przedsiębiorcy. Zastosowaliśmy tu model maksymalnie uproszczony, zgodnie z zasadą 99% zaufania: przedsiębiorca składa wniosek, w którym oświadcza, że ze względu na bezpośrednie lub pośrednie zagrożenia związane z sankcjami doznał uszczerbku w prowadzeniu swojej działalności, zatem albo wprowadził przestój ekonomiczny, albo ograniczył wymiar czasu pracowników.

Chcę podkreślić aspekt kontroli społecznej, to jest bardzo ważne, bo to chroni nas przed jakimikolwiek problemami, związanymi z nadużywaniem przepisów tej ustawy. Kontrola społeczna jest istotnym czynnikiem zawierania porozumienia na poziomie zakładu pracy. Mijmy świadomość tego, że pracownik nie zgodzi się na to, aby zmniejszyć wymiar jego czasu pracy albo wprowadzić przestój ekonomiczny, jeżeli nie będzie widział zagrożenia dla funkcjonowania podmiotu. W tych sytuacjach przedsiębiorca, który składa stosowne oświadczenia i załącza porozumienie, załącza wykaz pracowników objętych tą pomocą, otrzyma z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dopłaty do wynagrodzeń.

Chcę podkreślić, że ten instrument był już stosowany w ubiegłym roku, właściwie w tym roku. Ustawa weszła w życie 21 listopada 2013 r., w związku z tym najważniejszy był ten półroczny okres funkcjonowania ustawy o ochronie miejsc pracy, który ograniczył zwolnienia prawie trzech tysięcy pracowników i pomógł stu pięćdziesięciu dziewięciu podmiotom. Te same instrumenty chcemy zastosować w sytuacji zagrożenia przedsiębiorców, którzy doznali trudności na skutek sankcji rosyjskich. To może tyle tytułem wstępu. Jeśli są jakiegokolwiek szczegółowe pytania, pozostajemy do dyspozycji.

Panie Przewodniczący, chciałbym też poprosić o szybkie procedowanie tej ustawy. My zapoznaliśmy się, co prawda dzisiaj rano, z uwagami i w całości, można powiedzieć, jesteśmy w stanie wyjaśnić te sprawy, traktujemy te uwagi jako nieuzasadnione. Dziękuję.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Teraz pani mecenas Iwona Kozera-Rytel powie o tych właśnie uwagach Biura Legislacyjnego i będziemy prosić pana ministra o stanowisko resortu.

Bardzo proszę, też w miarę możliwości skrótowno, dobrze?

Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Iwona Kozera-Rytel:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Wysokie Komisje! Szanowni Państwo!

(Przewodniczący Mieczysław Augustyn: Przepraszam, senatorowie mają te uwagi przed sobą? Okej. Dziękuję.)

Biuro Legislacyjne sformułowało w swojej opinii osiem uwag, część z nich ma charakter ogólny, część kończy się propozycją poprawki. Od razu przejdę do konkretnych uwag.

Pierwsza z nich dotyczy art. 3 ust. 1a, to jest art. 1 pkt 3 nowelizacji, ale to jest szersza uwaga, dotyczy ona także innych przepisów, w których następuje odesłanie do tego przepisu. Przepis ten modyfikuje na określony czas, to jest na lata 2015–2017, zakres podmiotowy ustawy. Ustawa ta ma mieć zastosowanie do przedsiębiorców, którzy doświadczyli spadku obrotów gospodarczych w następstwie ograniczenia wwozu towarów na terytoria innych krajów. Więc jest to regulacja epizodyczna, to znaczy są to przepisy, których okres obowiązywania jest wyraźnie wskazany w ustawie i one po tym czasie ulegną skonsumowaniu. Takie przepisy co do zasady powinny być zamieszczane po przepisach zmieniających, a nie w przepisach merytorycznych ustawy, ponieważ w tej sytuacji po 2017 r. w przepisach ustawy będą znajdowały się przepisy w zasadzie o wartości historycznej, bo po 2017 r. tych przepisów nie będzie się stosować. Takie rozwiązanie nie jest prawidłowe z punktu widzenia przejrzystości, komunikatywności systemu prawnego, ponieważ może ono wprowadzać adresatów w błąd co do ich uprawnień.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Pozwoli pani, że już w tym momencie poproszę o opinię resortu. Też króciutko.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jacek Męcina: Oddam głos pani dyrektor.)

Proszę, Pani Dyrektor.

Zastępca Dyrektora Departamentu Funduszy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Rawicz-Ostrowska:

Dziękuję.

Szanowni Państwo, uwaga, którą była uprzejma pani legislator w tej chwili przedstawić, nie do końca jest prawdziwa z tego względu, że skreślając cały pkt 16, skreślilibyśmy pozostałe warunki, co właśnie mogłoby budzić wątpliwości. Dlatego naszym zdaniem w art. 29a słusznie...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przepraszam.

Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Iwona Kozera-Rytel:

W tej chwili Biuro Legislacyjne omawiało pierwszą uwagę, dotyczącą całej konstrukcji ustawy i przepisów epizodycznych.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Chodzi o pierwszą ogólną uwagę.

Proszę bardzo.

Zastępca Dyrektora Departamentu Funduszy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Rawicz-Ostrowska:

...jak gdyby jasna, kto może mieć takie wątpliwości, ponieważ w uwadze jest napisane, że ustawodawca może być tu posądzony o niekonstytucyjność, ale nie wynika z tego...

(Głos z sali: To nie jest...)

Uwaga czwarta, tak?

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Cały czas pierwsza. Jesteśmy przy pierwszej uwadze.

(Zastępca Dyrektora Departamentu Funduszy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Rawicz-Ostrowska: Przepraszam. Uwagi szczegółowe, uwaga pierwsza, rzymska jedyńska.)

Chodzi o art. 3.

Pan przewodniczący Sepioł chciałby zabrać głos w tej sprawie.

Proszę bardzo.

Senator Janusz Sepioł:

Problem tej epizodyczności ma dwa aspekty. Jeden jest taki, jaki podniosła pani mecenas. Właściwie to jest aspekt redakcyjny, dotyczący tego, gdzie powinna być umieszczona klauzula informująca o tym, że ustawa działa tylko przez dwa lata. Ale ja mam wątpliwość szerszej natury, bo z problemami na różnych rynkach możemy się spotykać w różnych przypadkach, dziś to jest Rosja, jutro mogą to być Czechy, które wypowiedzą nam wojnę w sprawie żywności, pojutrze może to być Ukraina albo Iran czy jakiś inny kraj.

Ja rozumiem to, że zawsze może to być okres dwóch lat, bo wtedy wygasają różne umowy, nowych się nie zawiera z powodu zamknięcia takiego czy innego rynku, ale zastanawiam się, czy to nie powinien być stały element

w ustawie mówiącej właśnie o tym, w ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy. Z takimi przypadkami możemy mieć do czynienia, oby nie, ale należy zakładać, że to się może zdarzyć. Wydaje mi się, że to nie jest dobre rozwiązanie, że gdy wybucha konflikt, to gwałtownie zmieniamy ustawę na dwa lata. Dziś mamy problem z Rosją, jutro możemy mieć z jakimkolwiek innym krajem. Wydaje mi się, że to powinien być stały, a nie incydentalny mechanizm w ustawie.

Poza tym oczywiście jest ten problem, jak to powinno być zapisane. Pani mecenas ma problem, czy to powinno być w merytorycznej części ustawy, czy to powinno być w przepisach przejściowych, może w końcowych. To jest aspekt legislacyjny, a ja mam tu zasadniczą wątpliwość merytoryczną.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Dziękuję.

Pan przewodniczący pozwoli, że jednak nie w tym momencie poproszę o odpowiedź. Teraz poproszę o odniesienie się do propozycji Biura Legislacyjnego w kwestiach redakcyjnych. Oczywiście kwestie merytoryczne już rejestrujemy i w czasie dyskusji będziemy prosić pana ministra o odpowiedź na pytanie pana przewodniczącego, bo nie zrealizujemy tego toku, który jest właściwy dla prowadzenia komisji, gdy zaczniemy wchodzić na pole dyskusji, która nas czeka.

Bardzo proszę, Pani Dyrektor, o jasne stanowisko rządu. Aha, pan minister.

Bardzo proszę o komentarz odnośnie do pierwszej uwagi.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jacek Męcina:

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, ja bardzo krótko odniosę się do uwagi ogólnej w całości, ponieważ ona niejako rzuca światło na całą filozofię naszego działania.

Chcę przypomnieć Wysokim Komisjom, że ustawa o ochronie roszczeń pracowniczych miała w swojej treści art. 4, który określał tak zwane przejściowe trudności przedsiębiorcy. Czym to się skończyło? Skończyło się to niemal upadłością Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, ponieważ wtedy jedna spółka, Nadwiślańska Spółka Węglowa, zaspokoiła roszczenia grupie pracowników u jednego przedsiębiorcy i spowodowało to gigantyczne trudności Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Wtedy postanowiono, że Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zaciągnie kredyty komercyjne. One zostały spłacone dopiero w 2008 r. Wówczas stwierdzono, że zbyt ogólna formuła może prowadzić do nieprawidłowości.

W związku z tym od roku 2009, od rozpoczęcia się kryzysu poszukiwano właściwego rozwiązania, które da możliwość uruchomienia pomocy, ale na zasadach, nazwijmy to, pewnego bezpieczeństwa i zdefiniowania problemu. Ustawa o ochronie miejsc pracy zdefiniowała w 2013 r.

instrumenty, które – przypomnę, bo to jest bardzo ważne – weszły na stałe do porządku prawnego i dotyczą kryzysu makroekonomicznego, który ma charakter pełzający.

Ta sytuacja – odnoszę się już bezpośrednio do przedstawionej uwagi – ma charakter wyjątkowy, aczkolwiek nie jesteśmy w stanie stwierdzić, czy ta sytuacja nie będzie wymagała na przykład wydłużenia obowiązywania tego instrumentu.

Zatem określając, można powiedzieć, *lex specialis* dla tej konkretnej sytuacji, uważamy, że działamy prawidłowo i odpowiedzialnie, ponieważ uruchamiamy instrumenty na okres do roku 2017, licząc się z tym, że mogą wystąpić inne sytuacje, inne zagrożenia, w przypadku których będziemy interweniować. W tym sensie takie zdecydowane wskazanie, że te przepisy mają charakter przejściowy i będą obowiązywały tylko do końca roku 2017, byłyby niesłuszne, zwłaszcza że – przypomnę – od początku cel tej regulacji był właśnie taki. Dlatego nie możemy przyjąć tej uwagi. Nie możemy jej przyjąć, licząc się z tym, że być może będziemy musieli interweniować w późniejszym okresie.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do omówienia uwagi drugiej.

Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Iwona Kozera-Rytel:

Kolejna uwaga dotyczy przepisów art. 17 i art. 24, to jest art. 1 pkt 9 i 14 nowelizacji. Przepisy te budzą wątpliwości, a w zasadzie wątpliwości budzą wytyczne dotyczące przepisów upoważniających do wydania rozporządzeń, ponieważ zgodnie z tymi przepisami minister powinien mieć na uwadze prawidłowość dysponowania środkami w związku z potrzebami krajowego rynku pracy oraz zapewnieniem właściwej organizacji wypłaty środków. Wydaje się, że zaproponowane wytyczne są na tyle generalne i de facto odwołują się do ogólnych celów ustawy, że trudno uznać je za wskazówki wyznaczające treść tych rozporządzeń lub sposób kształtowania ich treści.

Należy tu przypomnieć, że istotą aktu wykonawczego – bez względu na to, czy ustawodawca o tym przypomni w delegacji do wydania rozporządzenia, czy też nie – jest właśnie realizacja celu ustawy. Dlatego też zaproponowane wytyczne mogą zostać uznane za pozorne.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Dziękuję.

Panie Ministrze, nie ma potrzeby ustosunkowywać się do tego. To jest uwaga pani legislator, jest to opinia bez propozycji poprawki.

Przechodzimy do omówienia uwagi trzeciej.

Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Iwona Kozera-Rytel:

Kolejna uwaga dotyczy art. 29a, to jest art. 1 pkt 16 noweli. Zgodnie z tym przepisem art. 27, art. 28 i art. 29 nie będą miały zastosowania do przedsiębiorcy, który

doświadczył spadku obrotów gospodarczych w związku z czasowym ograniczeniem wwozu produktów na terytoria innych krajów.

Należy tu zwrócić uwagę na to, że przepis art. 27, do którego odsyła art. 29a, już nie obowiązuje, ponieważ dotyczył on pomocy udzielanej do 30 czerwca 2014 r., zaś same przepisy art. 28 i art. 29 w ogóle nie odnoszą się do przedsiębiorcy, to znaczy przedsiębiorca nie jest ich adresem. Dlatego powstaje pytanie: jaki jest cel dodawania do ustawy przepisu art. 29a?

Te wątpliwości potwierdzane są dalszą analizą przepisów, to jest art. 30a, który jednoznacznie przesądził o tym, że ta pomoc dla przedsiębiorców ma być realizowana w latach 2015–2017 w ramach ustawowo określonych kwot. Ponadto ten przepis wyczerpująco określa procedurę postępowania w celu zastosowania szczególnych rozwiązań dla przedsiębiorców. Dlatego w ocenie Biura Legislacyjnego dodawany przepis jest zbędny.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Poprosimy o opinię resortu. Pani dyrektor, tak? Pani już właściwie zaczęła mówić na ten temat.

Bardzo proszę.

Zastępca Dyrektora Departamentu Funduszy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Rawicz-Ostrowska:

Tak, przepraszam.

Art. 30a wprowadza nową procedurę dla podmiotów, które objęte będą tą nowelizacją. Jest on wprowadzany w celu wskazania, że w wypadkach tych nowych podmiotów właściwa jest tylko ta procedura. Tu wyłączyliśmy całą poprzednią procedurę. Powiem, że wspólnie z legislatorami z Sejmu ustaliliśmy, że ją wyłączymy, tak aby nie było żadnych wątpliwości co do tego, że jakkolwiek z tych podmiotów mógłby w tym samym czasie skorzystać z tej procedury.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Dziękuję bardzo.

Z tego, co rozumiem, uzgodniono to w trakcie prac sejmowych. Tak?

(Zastępca Dyrektora Departamentu Funduszy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Rawicz-Ostrowska: Tak.)

Au contraire można powiedzieć, że z kolei idąc w tym kierunku, powoduje się inne komplikacje.

Bardzo proszę, uwaga czwarta.

Starszy Legislador w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Iwona Kozera-Rytel:

Kolejna uwaga dotyczy art. 30a ust. 4 zdanie drugie. Zgodnie z tym przepisem środki Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych niewykorzystane w 2015 r. będą powiększać limit wydatków określony na 2016 r. i plano-

wane koszty funduszu poprzez zmianę planu finansowego funduszu przez ministra właściwego do spraw pracy, po wyrażeniu zgody przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Tutaj Biuro Legislacyjne miało pewien problem, ponieważ wydaje się, że w tym przepisie jest pewna niespójność. Proszę zauważyć, że z jednej strony przesądza się, co stanie się z tymi środkami, a z drugiej strony wymaga się na to zgody ministra. Analizując ten przepis, można dojść do wniosku, że to minister ma decydować o tym, czy w tym przypadku zastosuje się ustawę, czy też nie.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Dziękuję. To jest istota sprawy.

Bardzo proszę.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jacek Męcina:

Chcę powiedzieć, że o tej kwestii dyskutowano na posiedzeniu Rady Ministrów. Cel, który nam przyświecał, czy idea była taka, aby o zapewnieniu dodatkowych środków z niewykorzystanego limitu w 2015 r. na rok 2016 zdecydował minister odpowiedzialny za finanse publiczne po to, żeby niepotrzebnie nie powiększać deficytu. Argument był taki, że i w 2013 r., i w 2014 r. na realizację tej ustawy także przewidziano sumę pół miliarda złotych, a środki te zostały wykorzystane w małym stopniu, na poziomie 30 milionów. Zatem monitorując to, będziemy w stanie wspólnie z ministrem finansów stwierdzić, czy środki niewykorzystane w 2015 r. będą potrzebne i w jakim zakresie na rok 2016.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Jak się wydaje, ta końcówka jest najistotniejsza, bo nie tylko chodzi o to, czy – to jest przesądzone – ale też o to, w jakiej wysokości, a to chyba wymaga uzgodnień.

Uwaga piąta.

Starszy Legislador w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Iwona Kozera-Rytel:

Kolejna uwaga dotyczy art. 30a ust. 6, to jest art. 1 pkt 18 noweli. Zgodnie z tym przepisem umowy o wypłatę świadczeń i umowy o dofinansowanie kosztów szkolenia pracowników mogą być zawierane do 31 grudnia 2016 r., z tym że koszty zobowiązań z tytułu ich zawarcia przechodzące na 2017 r. – jest tu taka formuła – mieszczą się w dwuletnim limicie wydatków, określonym w ust. 2.

Biuro Legislacyjne miało problem z tą częścią przepisu, która stanowi, że koszty zobowiązań mieszczą się w dwuletnim limicie. To jest nie do końca precyzyjne sformułowanie i może ono być odczytane w ten sposób, że te koszty mogą przekraczać limit, ale zostaną one uznane za mieszczące się w limicie. Ta formuła jest niejasna.

Wydaje się, że intencją przepisu jest wskazanie, że koszty zobowiązań z tytułu tych umów ponosi się w ramach limitu wydatków na 2015 r. i 2016 r., dlatego też pojawia się tu propozycja poprawki.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Dziękuję.
Proszę o stanowisko resortu.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Jacek Męcina:**

Chcę powiedzieć, że jest to stanowisko raczej semantyczne. W poprzedniej ustawie także zastosowaliśmy sformułowanie „mieszczą się”, w związku z tym chcielibyśmy je utrzymać.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

I wtedy nie budziło ono wątpliwości interpretacyjnych, jak rozumiem?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jacek Męcina: Nie.*)

Uwaga szósta.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Iwona Kozera-Rytel:**

Szósta uwaga dotyczy art. 30a ust. 8, tak jak poprzednio, art. 1 pkt 18 noweli. Zgodnie z tym przepisem w przypadku konieczności zmiany projektu planu finansowego lub planu finansowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na 2017 r. minister właściwy do spraw pracy dokona niezbędnej zmiany po wyrażeniu zgody przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Chodzi tu o tę część przepisu, która mówi o niezbędnej zmianie.

Wydaje się, że jest to sformułowanie zbyt ogólne, nie precyzuje, w jakich okolicznościach może nastąpić zmiana projektu planu finansowego na 2017 r. Analiza pozostałych przepisów ustawy może prowadzić do wniosku, że przepis ten powinien odnosić się wyłącznie do zmian będących następstwem zobowiązań wynikających z umów o wypłatę świadczeń i dofinansowanie kosztów szkolenia zaciągniętych w 2016 r., o których jest mowa w ust. 7.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Dziękuję. To jest istota sprawy.
Proszę bardzo, pan minister.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Jacek Męcina:**

Dziękuję.
Panie Przewodniczący! Wysokie Komisje!

Chcę powiedzieć, że w tej chwili ustawa w poprzednim kształcie jest realizowana w tym samym trybie, czyli realizowane są zobowiązania zaciągnięte do końca czerwca 2014 r., i nie budzi to żadnych wątpliwości. Tak że nie przyjmujemy tej uwagi.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

To jest taki spór może nie za ostry. Zobowiązania są na pewno jedną z okoliczności i chyba przesądzającą o tym, że dokonuje się tej zmiany, ale oczywiście zawsze można precyzyjniej.

Uwaga siódma.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Iwona Kozera-Rytel:**

Siódma uwaga ma charakter ogólny, a dotyczy art. 30b, to jest również art. 1 pkt 18 noweli. Nie do końca jasny jest cel tego przepisu. Przepis ten przewiduje, że dysponent Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy samorządu województwa środki funduszu na finansowanie kosztów obsługi zadań wynikających z ustawy na podstawie zapotrzebowania złożonego przez marszałka województwa. Wydaje się, że ten przepis powtarza art. 10, wprowadzenie do wyliczenia, to jest art. 1 pkt 7 nowelizacji.

Po zestawieniu art. 30b i art. 10 Biuro Legislacyjne zastanawiało się, czy czasem celem tego przepisu nie było bądź nie miało być umożliwienie przekazywania środków na dofinansowanie kosztów szkolenia w przypadku przedsiębiorców.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Może już nie zgadujemy. Uwaga kończy się tym, że ta kwestia wymaga wyjaśnienia. Wysłuchajmy wyjaśnienia.
Bardzo proszę.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Jacek Męcina:**

Ta wątpliwość wynika tylko i wyłącznie z niezrozumienia przepisu art. 30b. Tutaj chodzi o środki dla samorządów, które – co bardzo ważne i chciałbym to podkreślić – były przedmiotem długich dyskusji w gronie Rady Ministrów. Minister pracy stał na stanowisku, że samorząd województwa powinien otrzymać środki na realizację tych zadań, bo w poprzedniej ustawie – przypomnę – tych środków nie było. Art. 30b odnosi się do limitu środków, które uruchamiane są dla samorządu województwa w związku z obsługą tej ustawy, zgodnie z zasadą, że samorząd, któremu powierzono zadania zlecone, powinien otrzymywać środki na ich realizację. Chcę powiedzieć, że dzięki temu zapisowi wprowadziliśmy też bardzo przejrzyste zasady uruchamiania środków dla samorządów, a więc z tytułu wypłaconych świadczeń samorząd województwa będzie miał tylko promil kosztów związanych z obsługą.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Dziękuję bardzo.
Uwaga ósma, dotycząca vacatio legis. Też króciutko.

Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Iwona Kozera-Rytel:

W związku z tym, że w przepisie art. 2 przesądono, że ustawa wejdzie w życie 1 lutego 2015 r., powstaje wątpliwość, czy przyjęte *vacatio legis* będzie wystarczające, żeby uznać to za zgodne z zasadami demokratycznego państwa prawnego. Ta wątpliwość pojawia się w związku z tym, na jakim etapie procedowania ustawy jesteśmy w tym momencie.

Warto tu wspomnieć o wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 24 lipca 2013 r., sygnatura akt Kp 1/13. W tym wyroku Trybunał Konstytucyjny zwrócił uwagę na obowiązek dotrzymania konstytucyjnego terminu dwudziestu jeden dni na podpisanie ustawy przez prezydenta. Trybunał wskazywał, że niewłaściwym postępowaniem jest sztuczne skracanie tego terminu.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Dziękujemy.

Nie pierwszy raz pojawia się tego rodzaju uwaga. Troszkę jesteśmy zdegustowani tym, że ciągle Senat stawiany jest w takiej sytuacji, że musimy działać pod presją czasu.

Bardzo proszę, Panie Ministrze, o odniesienie się do tej uwagi.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jacek Męcina:

Dziękuję.

Wypada mi bardzo przeprosić za to, że stawiamy Senat w takiej sytuacji, za ten dyskomfort, ale mam nadzieję, że ten cel zasadniczy, jakim jest podjęcie nadzwyczajnych działań po to, żeby pomagać przedsiębiorcom... My jesteśmy w dialogu i z branżą transportową, i z branżą spożywczą, które czekają na tę pomoc. Chcę powiedzieć, że robimy wszystko, aby procedować tę ustawę. Chcę też bardzo podziękować Biuru Legislacyjnemu za tę uwagę, a jednocześnie prosić i apelować o to, aby Wysokie Komisje przyjęły ten projekt bez poprawek, tak abyśmy, prosząc też o podpis pana prezydenta, doprowadzili do tego, że te działania będą mogły być realnie podjęte 1 lutego.

Chcę przy okazji powiedzieć, że my z kolei pracujemy z samorządami województw, aby województwa były gotowe 1 lutego do przyjmowania pierwszych wniosków. Tu przypomnę, że firmy, które znalazły się w tej trudnej sytuacji po 6 sierpnia, od razu będą mogły ubiegać się o te środki.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Witamy pana posła Rackiego, witamy serdecznie.

To tylko pokazuje, jak ważna jest ta kwestia dla producentów oraz osób pracujących w przetwórstwie rolnym i jak te zmiany są oczekiwane.

Rozpoczynamy dyskusję.

Pan przewodniczący jako pierwszy. Zgłaszał się też pan senator Michalski, następnie pan senator.

Proszę bardzo.

Senator Marek Ziółkowski:

Ja chciałbym tylko powiedzieć, że w momencie gdy skrócenie *vacatio legis* poprawia sytuację adresatów ustawy, to można niejako być bardziej liberalnym. Gdyby w ten sposób nakładano na obywateli nowe daniny, to na pewno bym się na to nie zgodził, co do tego nie ma wątpliwości. Przy okazji chciałbym ewentualnie zaproponować, żeby senator Augustyn był sprawozdawcą. To tak na zakończenie. Jeżeli pan senator weźmie na siebie ten obowiązek...

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Rozstrzygniemy to na końcu.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Andrzej Matusiewicz:

Dziękuję bardzo.

Panowie Przewodniczący! Wysokie Komisje!

Ja mam krótkie pytanie do pana ministra. Panie Ministrze, czy w przypadku gdy przedsiębiorca zgłosi wniosek do dyrektora urzędu pracy i załączy listę pracowników, w odniesieniu do których jest stosowany ograniczony czas pracy, będzie on musiał dodatkowo dokonać wypowiedzenia zmieniającego i czy tu mają zastosowanie przepisy art. 42 kodeksu pracy, czy to jest wyłączone? Chciałbym też wiedzieć, czy jest przepis, który wyłącza stosowanie art. 42 kodeksu pracy. Pytam, bo ja się tego nie doszukałem. Dziękuję.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Dziękuję.

Odpowiedzi oczywiście na końcu.

Panie Senatorze Matusiewicz, przepraszam za to, że nie wymieniałem pańskiego nazwiska.

Teraz pan senator Michalski.

Senator Jan Michalski:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Ja mam kilka pytań, gdyż mam pewne wątpliwości dotyczące sytuacji opisywanej tą ustawą. Na rynku od zawsze zdarzają się sytuacje, w których gra rynkowa powoduje, że jedne podmioty tracą, inne zyskują, dlatego nie widzę tu nagłości zdarzenia. Według mnie to jest proces, który trwa, w każdym momencie procesu gospodarczego czy w ciągu roku można takie zdarzenia zauważyć. Chciałbym prosić o wyjaśnienie, czy ustawa ta będzie miała zastosowanie do przedsiębiorstw, w których wystąpiły przesłanki opisane w ustawie, a które zajmują się tylko obrotem na rynku krajowym. To pierwsze pytanie.

Drugie pytanie. Jaka działalność rolnicza będzie objęta tą ustawą? Czy obejmie to także sytuacje, w których rolnik jest ubezpieczony tylko w KRUS?

I jeszcze jedno pytanie. Czy ustawa może mieć zastosowanie do podmiotów zajmujących się na przykład obrotem węglem lub samochodami?

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Dziękuję bardzo.

Przed nami kolejne głosy. Zgłaszał się chyba pan senator Słoń, potem pan senator Libicki i pan senator Dobkowski.

Proszę bardzo.

Senator Krzysztof Słoń:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Panie Ministrze, mam pytanie, czy o wsparcie w związku z wejściem w życie tej ustawy będą mogli się ubiegać przedsiębiorcy, którzy poniosą straty związane tylko ze spadkiem wartości rubla, czyli z tymi ogromnymi zawirowaniami na rynku walutowym, bo takie przypadki też mogą mieć miejsce w obrocie handlowym.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Libicki.

Senator Jan Filip Libicki:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo! Panie Ministrze!

Ja myślę, że wszystkie uwagi, w zasadzie dwie, czyli pana senatora Augustyna dotycząca tego, że dosyć często znajdujemy się w sytuacji pospieszania nas, i uwaga pana senatora Sepiōła co do pewnej epizodyczności tego rozwiązania – nie ma co tu ukrywać – są słuszne i trafne. Jednak myślę, że jest to taka sytuacja... Tu się powołam na własny przykład. Trzy, cztery miesiące temu było mi dane wziąć udział w spotkaniu zorganizowanym przez polsko-rosyjską izbę gospodarczą. Uczestniczyło w nim stu przedsiębiorców, którzy właśnie zwrócili uwagę na ten aspekt, o którym mówił także pan senator Słoń, a który tu się przewija. Z tego, co rozumiem, w wypowiedzi pana ministra też zostało podkreślone to, że chodzi tu o pewien wypadek. To się tam bardzo często pojawiało, w zasadzie wyłonił się tam postulat wprowadzenia takiego rozwiązania, jakie dzisiaj prezentuje nam pan minister.

W tej sytuacji wydaje mi się – powiem może w ten sposób – że należałoby przyjąć uwagi panów senatorów jako upomnienie, jednocześnie przyjąć zobowiązanie ze strony pana ministra do tego, że to się więcej dziać nie będzie, ale w tym przypadku trzeba by jednak przejść nad tym do porządku dziennego i iść naprzód z tym rozwiązaniem. Dziękuję.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Czy mam rozumieć, że pan senator składa wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek?

Senator Jan Filip Libicki:

Tak. Możemy to uznać za taki wniosek.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Bardzo proszę, pan senator Dobkowski.

Senator Wiesław Dobkowski:

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, ja mam pytanie dotyczące ustawy budżetowej. Z tego, co rozumiem, na rok 2016 zostanie przygotowany załącznik do projektu ustawy budżetowej, w którym po prostu będą przewidziane te wypłaty. A czy w ustawie budżetowej na rok 2015 są ujęte środki przeznaczone na dopłaty do wynagrodzeń dla pracowników zagrożonych zwolnieniami? Czy jest to ujęte w ustawie budżetowej, którą niedługo będziemy procedowali? Dziękuję.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Dziękuję.

Czy są jeszcze pytania lub uwagi do tej ustawy?

Jeśli nie ma, to zamykam dyskusję.

Czas na odpowiedzi pana ministra.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Jacek Męcina:**

Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo, chcę podkreślić, że te działania rzeczywiście mają charakter nadzwyczajny i my jako, można powiedzieć, pomysłodawcy i wnioskodawcy realizacji zapowiedzi z exposé mieliśmy niemały problem z określeniem wszystkich procesów gospodarczych, które mieścić się będą w tych instrumentach. Dokonując analizy poszczególnych tak zwanych dużych sekcji PKD... Proszę zwrócić uwagę na to, że mieszczą się w nich właściwie wszystkie ryzyka, które pośrednio lub bezpośrednio związane są z tymi sankcjami. Przykładem jest przetwórstwo, czyli każda działalność przemysłowa, która bezpośrednio lub pośrednio dotyczy tej sytuacji. Weźmy pod uwagę sytuację producenta żywności, tu będzie to miało charakter bezpośredni, ale pośrednio oddziałuje to na przykład na producenta opakowań żywności eksportowanej i jeśli on będzie miał takie problemy, to także będzie mógł się powoływać na te przepisy. To samo dotyczy kolejnych dużych sekcji: usług, handlu i wreszcie transportu.

Od razu też chcę powiedzieć, że będzie to dotyczyło zarówno tych, którzy operowali na rynku rosyjskim, jak i tych przewoźników krajowych, którzy byli powiązani z tym cyklem eksportowym.

Chcę też podkreślić, że mogę enumeratywnie wymienić te wszystkie duże grupy PKD, które naszym zdaniem nie mieszczą się w tym zakresie. To jest górnictwo i wydobywanie, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną,

dostawy wody, budownictwo, działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, informacja i komunikacja itd.

Chcę podkreślić jedno, co też wynika z dialogu z przedsiębiorcami. Rozmawialiśmy na przykład z przedstawicielami transportu międzynarodowego i oni wskazują, że przedsiębiorca, który ma sobie poradzić na rynku, nie może czekać z założonymi rękoma. Oni już szukają alternatywnych rynków. Tak jest także w przypadku eksporterów naszej żywności. Chcę powiedzieć, że ten instrument może pomóc kupić czas, kupić czas na szukanie tych alternatywnych rynków.

To jest pomoc przeznaczona dla pracowników, a więc dla osób zatrudnionych u przedsiębiorcy. Chcę podkreślić, że dla rolników, którzy nie mają statusu przedsiębiorcy, uruchamiane są inne formy pomocy, między innymi przez ministerstwo rolnictwa i przez Komisję Europejską. Tutaj mówimy o pracownikach, którym pracodawca może ograniczyć wymiar czasu pracy albo wprowadzić w przedsiębiorstwie przestój ekonomiczny.

Kolejna sprawa. Literalnie została wyłączona procedura wypowiedzenia zmieniającego, stanowi o tym art. 4 ust. 4 procedowanej przez nas ustawy.

Jeśli chodzi o skutki budżetowe, to chcę powiedzieć, że nie jest potrzebna zmiana ustawy budżetowej, ta ustawa daje podstawę do tego, aby zmienić plan Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. W Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych są zapewnione środki także na uruchomienie dodatkowych w tym przypadku 250 milionów zł. Zatem ta ustawa będzie podstawą do tego, aby zmienić plan finansowy Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i niezwłocznie, w ciągu siedmiu dni uruchomić te środki i instrumenty.

(Głos z sali: Od dnia wejścia w życie ustawy.)

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Dziękuję bardzo.
Pan senator Słoń.

Senator Krzysztof Słoń:

Przepraszam, Panie Przewodniczący, ale nie otrzymałem odpowiedzi na moje pytania, zatem je ponawiam. Czy jeżeli przedsiębiorca poniesie straty w związku z tąpnięciem na rynku walutowym, bo na przykład, mówiąc prosto, handluje w rublach, to też będzie mógł się ubiegać o taką pomoc? Przecież kurs rubla bardzo ostro spadł w stosunku do innych walut, a tu mówi się o tym, że jeśli ktoś poniósł straty w wysokości 15% w obrocie towarowym...

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
Proszę o odpowiedź.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jacek Męcina:

Powiem tak. Trudno mi zdefiniować każdą sytuację, ale ona nie może być związana tylko z ryzykiem walutowym, musi być także związana ze spadkiem obrotów. Jeśli wystąpią te przesłanki, to przedsiębiorca będzie mógł z tego skorzystać.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Chodzi o spadek obrotów skutkujący zwolnieniami lub przestojem.

Bardzo proszę, pan senator Stanisław Iwan.

Senator Stanisław Iwan:

Panie Ministrze, przecież obroty definiowane są w złotych, w pieniądzech. Gdyby to było wyrażane w kilogramach, tonach czy czymś tam innym, to pańska odpowiedź miałaby sens. To nie może tak być. Mówi pan o spadku obrotów, a obroty w bilansie wykazane są w złotych.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jacek Męcina:

Odsyłam do ustawy, w której są zdefiniowane obroty. One zostały zdefiniowane wartościowo bądź ilościowo, czyli można stosować definicję wartościową i można stosować definicję ilościową. Tak stanowi przepis.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Dziękuję bardzo.

Jeszcze raz przypomnę, że musi wystąpić też skutek odnoszący się do pracowników. Ta ustawa jest do nich adresowana i ze względu na nich przygotowywana.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Witold Gintowt-Dziwałtowski:

Ja dodam słowo, niejako podsumowując. Spadek wartości rubla będzie powodował spadek obrotów, albowiem sprzedaż będzie się odbywała tylko i wyłącznie wtedy, kiedy będzie się opłacała. Gdy przestanie się opłacać, sprzedaży nie będzie. Z kolei w związku z tym, że obroty będą malały, będzie musiało maleć na przykład zatrudnienie albo liczba godzin poświęconych na wyprodukowanie.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Oczywiście, Panie Senatorze, tak to należy czytać.

Czy są jeszcze jakieś zgłoszenia do dyskusji? Nie ma. Pytań też nie ma.

Zgłoszony został wniosek o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem tego wniosku, proszę o podniesienie ręki. (17)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (7)

Stwierdzam, że połączone komisje rekomendują Senatowi przyjęcie ustawy bez poprawek.

Pan senator Ziółkowski.

Senator Marek Ziółkowski:

Powtarzam propozycję, żeby sprawozdawcą był pan senator Mieczysław Augustyn.

(*Głos z sali:* I żeby krótko sprawozdawał.)

Tak, i żeby krótko sprawozdawał.

Przewodniczący Mieczysław Augustyn:

Z takim zastrzeżeniem.

(*Senator Marek Ziółkowski:* Czy pan senator zgadza się z tym wnioskiem?)

Zgadzam się.

Czy ktoś ma inną propozycję? Czy ktoś jest temu przeciwny?

Jeśli nie, to wraz z tą prośbą przyjmuję ten obowiązek.

Dziękuję.

Dziękuję, Panie Ministrze. Dziękuję państwu.

Przypominam, że za chwilę Komisja Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej spotka się w sali nr 307, gdzie przystąpimy do rozpatrywania budżetu.

Dziękuję bardzo.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 12 minut 49*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii